

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

The PEOPLE'S VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 160 Claremont St., Toronto 8, Ontario
Authorized as Second Class Mail, Post Office Department, Ottawa
and for Payment of Postage in Cash

Kaina 10¢

Nr. 10

Penktadienis, Kovo (March) 8, 1968, Toronto, Ontario

M E T A I XXXVII

Pierras Trudeau Ragintų Sulaukyti Šiaurinio Vietnamo Bombardavimus

VINELAND, Ont. — Teisingumo ministras Pierras Trudeau pareiškė čia, kad vyriausybė pasiūlytų Kinijos pripažinimą, jeigu liberalai išrinktų jį savo lyderiu. Jis tą pasakė kalbėdamas spaudos konferencijoje.

Bet Kanada, sakė jis, atsiskyty nutraukti santykius su Formosa. Tenai valdžia esanti įsitvirtinusi jau 20 metų.

Toj pačioj konferencijoje jis pasakė, kad jis, jeigu jis būtų išrinktas premjeru, vyktų į Jungtines Tautas ir ragintų sulaukyti Šiaurinio Vietnamo bombardavimą.

Nors jis netikės, kad Jungtinės Amerikos Valstijos vienpusiškai pasitrauktų iš Vietnamo, tačiau bombardavimas Šiaurinio Vietnamo ilginas karą, o ne trumpinąs.

Jungtinės Amerikos Valstijos klystančios, jeigu jos manančios, kad bombardavimais gali priversti Šiaurinį Vietnamą sutikti tartis.

"Taika ateis per derybas, o ne per bauginimus", pabrėžė jis.

Trudeau vienas iš kandidatų į federalius liberalų lyderius. Liberalų konvencija įvyks balandžio pradžioje. Jau aštuoni kandidatai yra Pearsono vietai. Kiek atrodo iš spaudos, tai Trudeau stovi pirmoj vietoj, kas liečia jo populiarumą visuomenėje.

Kennan Sako Karas Vietname Yra Klaida

NEWARK, N. J. — Buvęs JAV ambasadorius Tarybų Sąjungoje, George Kennan, pasmerkė JAV karą Vietname kaip klaidą ir pasisakė už palaišymą senatoriaus E. McCarthy kandidatūros į prezidentus, prieš Johnsoną.

Jis sakė, kad tie amerikiečiai, kurie nori matyti Vietnamo karą sulaukytą, turi palaišyti McCarthyj.

Kennan sako, kad dabartinė administracija degina vieną tiltą po kito, kad nebūtų galima grįžti, baigti karą per derybas.

Senatorius McCarthy darysias viską, kas galima, kad karas Vietname būtų sulaukytas kaip galint greičiau, jeigu jis bus išrinktas prezidentu.

nėj. Delegatai, be abejonės, gali būti visai kitos nuomonės. Dideliu jam konkurentu yra Winters, kuris pradžioje buvo nutaręs nedalyvauti, bet paskui pakeitė nuomonę.

Yra manoma, kad Winters pakeitė nuomonę verčiamas didžiojo biznio, kurs bauginasi Trudeau. Net ir Toronto Daily Star stojo prieš Trudeau. Reakcionieriai bando pakenkti teisingumo ministrui skelbdami, būk jis buvęs prieš Pearsoną, kalbėjęs prieš nuklinių bombų įsileidimą Kanadon, esąs "socialistas" ir t. t.

Pietų Afrikoje Auga Karo Pavojus

TORONTO. — Vidujinis rasisinis karas Pietų Afrikoje, sako Paul O'Flinn, Trenton universiteto paskaitininkas, nebėra tikrai ateities spektras. Jis tą išdėstė Toronto universitete įvykusioje konferencijoje Afrikos klausimu.

"Rasisinis karas pietinėje Afrikoje, kurio visi Afrikoje nenori, jau prasideda — sporadiškai, nereguliariai, bet jau prasideda", pabrėžė jis.

"Tenai nėra kito išėjimo", pridėjo Gerald Caplan, Ontarijos Instituto paskaitininkas, kurs 1966 metais buvo įkalintas Rodezijoje, Afrikoj, kur jis profesoriavo universitete. Iš ten jis buvo išdeportuotas.

Tiems, kurie abejojo, kad karas gali išspręsti problema, Solomon M. Mutsuairi, studentas iš Rodezijos, davė klausimą, kokią išeitį jie turi. Niekas negalėjo duoti atsakymą.

LONDON, Anglija. — Parlamentas 372 balsais prieš 62 priėmė įstatymą, aprašantį spalvotųjų emigrantų įsileidimą iš Azijos ir Afrikos.

Daugelis norinčių emigruoti į Angliją yra Britanijos piliečiai ir turi atitinkamus pasus.

LONDON. — Mrs. Kenneth Tynan, Britanijos teatrinio kritiko žmona, iškabino JAV ambasadoriaus rezidencijoj anti-karinį plakatą.

Ji buvo pakviesta ambasadoriaus žmonos į balių kartu su 50 kitų.

PROTESTONAI PRIEŠ KATALIKŲ MOKYKLAS

TORONTO. — Protestonų religinės organizacijos darys spaudimą Ontarijos vyriausybei, kad ji atmetų katalikų reikalavimą praplėsti atskirų katalikų mokyklų sistemą taip, kad apimtų ir vidurines.

Protestonai neturi savo mokyklų, palaikomų taksais, visai. Katalikai turi pradines, palaikomas taksais, bet nori ir vidurinių.

ORLAIVIS NEŠ 700 KELEIVIŲ

MARKIETA, Ga. — Lockheed įmonė pagamintas orlaivis, kurs gali nešti 700 keleivių su visa apranga. Pats prezidentas Johnsonas apžiūrėjo šį oro milžiną. Tai didžiausias orlaivis šiuo tarpu.

Orlaivį varo keturi motorai.

PERKELS AUKSO PARDAVIMĄ Į PARYŽIŲ

LONDON. — Čia pasklido gandai, kad Pietų Afrika savo aukso pardavimą perkels iš Londono į Paryžių.

Prisibijoma, kad aukso supirkinėjimas dar daugiau padidės.

Prisibijoma Naujų Riaušių Amerikoje

WASHINGTON. — Komisija, kuri tyrinėjo praėjusių metų riaušes JAV miestuose, didžiausią kaltę už tas riaušes verčia ant negrų gyvenimo sąlygų. Negrai kenčia segregaciją, ekonominius sunkumus, nedarbą. O tos sąlygos nėra šalinamos užtektinai greitai, o kitur visai nešalinamos.

Komisija taipgi už žudynes per praėjusių metų riaušes daugiausia kaltina policiją ir kitas ginkluotas jėgas, kurios labai laisvai švaistėsi su ginklu.

Nebuvo jokių kurstytojų, kurie būtų sukurstę tas riaušes. Jos iškilė dėl nedidelių provokacijų.

Sako Vyriausybė Siekia Kokio Tai Susilaikymo

OTTAWA. — Vyriausybė planuojanti atidengti kokį tai planą dėl finansinio susilaikymo tikslu įveikti pasireiškiantį finansinį trūkumą. Mat ji nebėgali iš naujo reikalauti leisti jai rinkti iš žmonių virštaksius. Priešingai, reikalaujama, kad būtų sugrąžinta ir tie, kuriuos išrinko per pirmuosius šių metų mėnesius, rinkadama 5 procentų virštaksį.

Vyriausybė turėsianti pasitarimus su industrijos lyderiais, provincialėmis vyriausybėmis, darbininkų unijomis ir net su stambesnėmis savivaldybėmis.

GM Darbininkų Streikas Tebeina

TORONTO. — Derybos tarp United Auto Workers unijos ir General Motors korporacijos nevyksta. Faktinai, jos nutrūko, nes nebuvo prieita prie susitarimo.

Streikas apima 23,000 darbininkų keliuose miestuose.

Kompanija turi didelius nuostolius. Nuo streiko pradžios 35,000 automobilai liko nepagaminti. Per dieną nepagaminta 2,300 automobilių ir sunkvežimių. Bet ir darbininkai turi nuostolių — \$500,000 į dieną.

Konfliktas eina ne dėl algų, o dėl darbo sąlygų. Kadangi kompanija verčiama mokėti tokias algas, kokias moka JAV, tai ji nori ir tokio darbo ir darbo sistemos, bet unija nesutinka.

TORONTO. — Ontarijos premjeras John Roberts pareiškė, kad Ontarija nebus oficialiai dvikalbė.

Jis konstitucinėj konferencijoje prižadėjęs lygias teises francūzams, bet niekad nesažėgė, kad visi bus verčiami kalbėti ir francūziškai.

WASHINGTON. — JAV vyriausybė nutarė atšaukti patvarkymą, reikalaujantį, kad bomberiai nešiotųsi nuklines bombas patruliuodami įvairiose pasaulio srityse.

Atrodo, kad sudužimas bombos 4 bombomis prie Grenlandijos galutinai įtikino prezidentą Johnsoną, kad tai pavojinga praktika.

Konservatų lyderis R. Stanfield pareiškė, kad konservatai sutinka pažvelgti į federalės vyriausybės planus su atviru protu, jeigu tie planai bus nukreipti prieš infliaciją. Bet bent kokie nauji taksai, sakė jis, padidintų infliacijos pavojų.

Iki šiol, sakė jis, vyriausybė žiūrėjus tikrai į savo išdo reikalus. Kitaip sakant, norėjus tikrai sukelti pinigų išlaidoms padengti, bet visai nekrepus atydos į infliacijos pavojų.

Vyriausybė, be abejonės, randasi keblioje padėtyje. Ji turi surasti būdus, kaip sukelti ketletą šimtų milijonų dolerių, arba kaip sumažinti išlaidas. Parlamentas, kaip dabar dalykai stovi, niekad neužgirs naujų taksų. Žmonės ir taip yra labai sunkiai aptaksuoti, kaip vyriausybės, taip ir savivaldybių.

Virštaksiais vyriausybė būtų surinkusi iš žmonių ir korporacijų apie \$475,000,000. Bet bilius 84 balsais prieš 82 buvo atmestas ir dėl to kad kiek liberalai būtų prakišę valdžią.

Dolerio situacija kiek pagerėjusi, ypač po to, kai vyriausybė ištraukė savo dolerius iš tarptautinio banko, bet ši situacija gali bile momentu pablogėti, jeigu vyriausybė negalės suvesti galo su galu.

Nasseras Sako Arabai Atsiims Savo Žemes

KAIRAS. — Jungtinių Arabų Respublikos (Egipto) prezidentas Gamal Abdel Nasser pareiškė, kad arabai anksčiau ar vėliau atsiims savo žemes iš Izraelio. Jis tai pasakė kalbėdamas masiniame darbininkų susirinkime.

"Mes prisiekiame šioje vietoje, kad mes išlaisvinsime šią žemę colis po colio, neatsižvelgiant kiek tas atsieitų", pabrėžė jis.

Jis kalbėjo ne vien tik apie Egipto prarastas žemes, bet ir Jordano ir Sirijos.

Galima tikėti jam. Arabai niekad nedaleis Izraeliui visam laikui pasilaikyti okupuotas sritis. Jie rengsis ir tvirtinsis, kad kitu kartu nepralaimėtų, jeigu Izraelis neatiduos geruokiu.

30 DIENŲ TARYBŲ LIETUVOJE

A. BYRAS

(Tęsa)

Lietuvoje planuojamoji statyba vykdoma ne tik miestuose, bet ir už miestų — kolūkiuose ir tarybinuose ūkiuose. Parūpo pamatyti gimtasis kaimas. Apie vidurį lapkričio pasileidome Rokiškio link. Buvo šeštadienis. Vėsus, bet sausas rudenio rytas. Ant stogų baltavo pirmosios šalnos likučiai, kuriuos saulė, aukštyn kopdama, naikino, lyg bijodama artėjančios žiemos. Kur nekuri pilki ploni debesėliai supasi aukštai erdvume, retkarčiais net saulę pridengdami. Bet saulės spinduliai veržėsi ir žaidė žaliuosius Lietuvos pušynuos. Pelkėtose vietose jau matėsi pirmieji ledo reiškiniai.

Veik visą kelią žiūrėjau pro langą ir grožėjaus gimtojo krašto gamta — jos laukais, upėmis ir upeliais, ežerais ir ežerėliais ir žaliomis giriomis, kuriose trūko tik gegutės balso, kuris tikrai būtų sulaukęs mūsų automašinos ratus.

"Čia auga baravykai, ten daug uogų būna", pasakojo man žmonos pusbrolis, o aš kartais net nenugirsdavau jo pasakojimų, nes gerėjaus miškais, kurie taip dailiai atrodė, lyg žalių rūtų darželiai. Tarp tų miškelių išsiričiau stovėjo kolūkių ar tarybinių ūkių pastatai. Kartkartėmis dar matėsi, baigdamas gyventi savo dienas, buvusių sodybų — kaimų ir vienkienų trobelės. Vienišos ir neįaukios, apleistos, palyginus su kolūkiniais pastatais.

Mūsų Volga traukė neatlaidžiai į šiaurę. Užsisvajoji ir liūdna pasidaro, kad vėlyvas ruduo išbaidė iš gražių Lietu-

vos miškų sparnuotus gyventojus. Tik kur nekuri dar kokie mažiūčiai likę sukinėjosi.

Seniau gyvendamas Lietuvoje nejutau to nuostabaus Lietuvos grožio ir oro švelnumo, kokį dabar pajutau.

Rūpi žinoti, kaip ekonominiai laikosi giminės ir buvę pažįstami. Pasiteiravus gauni gerus atsakymus. Visur, kur tik teko lankytis, mačiau kiaulių ir karvių ir sparnuočių, o kai kur net kelias kiaules. Duona pigi ir visur jos pakankamai. Jei užsimeni kam apie pasiuntimą maisto siuntinių, tai juokiasi. "O ko jums pasiūsti?" klausia. "Baravykų?" Tai geriausias iš Lietuvos siuntinys. Nors Kanadoje yra baravykų, bet daug blogesni ir labai brangūs.

Po viešnagės provincijoje vėl leidžiamės į Vilnių, Kauną, Biržus, Krekenavą ir kitas vietas, kur giminių randasi. Visur radau žmonių gerą nuotaiką ir pasitenkinimą. Ypač po to, kai buvo pradėta mokėti kolūkiečiams piniginis atlyginimas. Kada žmonėms primeni praeities laikų darbą, nuo saulės tekėjimo iki tamsos, kiekvienas purto galvą. Dabar dirba daug lengviau ir trumpiau ir geriau gyvena. Bet išaugusi industrija sutraukia daug geriausių kolūkiečių į miestus, tad kolūkiuose pasigendama darbo jėgos.

Prabėgo 30 dienų kaip viena diena. Daug susitikau žmonių, daug pamačiau, bet net dešimtą dalies nemačiau, kas galima ir reikalinga kiekvienam pamatyti, kad supratus Lietuvos pirmynžangą ir jos gražią ateitį.

Nors buvo ruduo, bet likau patenkintas atsilankymu ir baigdamas patariu visiems, kuriems tik aplinkybės leidžia, aplankyti gimtinę. Nes kito asmens pasakojimai nėra tas pat, ką pats savo akimis pamatai.

gyventas. Trisdešimt aštuoni metai atgal čia tiktai zuikėliai teuzklysdavo. Visur Lietuvoje yra griežtai apsaugomi žvėrečiai nuo nenaudėlių, kurie kartais peržengia medžioklės taisykles. Rodos, kad Lietuva dabar ne tik industrinė, bet ir miškų šalis. Visur, kur tik blogesnės žemės, užleidžiamos, miškais apsodinamos.

Rūpi žinoti, kaip ekonominiai laikosi giminės ir buvę pažįstami. Pasiteiravus gauni gerus atsakymus. Visur, kur tik teko lankytis, mačiau kiaulių ir karvių ir sparnuočių, o kai kur net kelias kiaules. Duona pigi ir visur jos pakankamai. Jei užsimeni kam apie pasiuntimą maisto siuntinių, tai juokiasi. "O ko jums pasiūsti?" klausia. "Baravykų?" Tai geriausias iš Lietuvos siuntinys. Nors Kanadoje yra baravykų, bet daug blogesni ir labai brangūs.

Po viešnagės provincijoje vėl leidžiamės į Vilnių, Kauną, Biržus, Krekenavą ir kitas vietas, kur giminių randasi. Visur radau žmonių gerą nuotaiką ir pasitenkinimą. Ypač po to, kai buvo pradėta mokėti kolūkiečiams piniginis atlyginimas. Kada žmonėms primeni praeities laikų darbą, nuo saulės tekėjimo iki tamsos, kiekvienas purto galvą. Dabar dirba daug lengviau ir trumpiau ir geriau gyvena. Bet išaugusi industrija sutraukia daug geriausių kolūkiečių į miestus, tad kolūkiuose pasigendama darbo jėgos.

Prabėgo 30 dienų kaip viena diena. Daug susitikau žmonių, daug pamačiau, bet net dešimtą dalies nemačiau, kas galima ir reikalinga kiekvienam pamatyti, kad supratus Lietuvos pirmynžangą ir jos gražią ateitį.

Nors buvo ruduo, bet likau patenkintas atsilankymu ir baigdamas patariu visiems, kuriems tik aplinkybės leidžia, aplankyti gimtinę. Nes kito asmens pasakojimai nėra tas pat, ką pats savo akimis pamatai.

gaubė povandeninį laivą. Šis, norėdamas ištrūkti iš nelaisvės, pradėjo vilkti tralerį. Ką daryti? Juk jėgos nelygios. Povandeninis laivas gali apversti ir nuskandinti tralerį. Kapitonas duoda įsakymą perkirsti lyną.

Povandeninis laivas paspruko. Traleris ištraukė sudraskytą tinklą.

Kas Nors Nori Kalbėti Su Mūsų Planeta

LONDONAS. — Anglai astronomai sako, kad erdvėje pasirodo keisti signalai iš naujai surastos žvaigždės, kuri gali būti planeta ir ant kurios gali būti civilizuočių gyventojų, norinčių susisiekti su mūsų planeta — Žeme.

Naują žvaigždę pirmieji pa-

stebėjo angli astronomai Anthony Hewish ir Jocelyn Bell.

200 Demonstracijų Prieš Aukštas Kainas

TOKIO, Japonija. — Visos šalies darbo unijos suruošė net 200 demonstracijų prieš nepakeliamai aukštas kainas maitos ir kitų kasdien reikalingų produktų.

Protestai dar vis didėja.

Žmonės nepatenkinti ir karo rėmimu Vietname.

SAIGON. — JAV karo komanda uždėjo cenzūrą iš karo fronto žinių. Reporteriai dar nežino, kaip plačiai ta cenzūra bus naudojama, bet jie susirūpinę.

EKSKURSIJA ORLAIVIU Į LIETUVĄ

1968 m. birželio 5-tą dieną iš Montrealo išskris orlaivis į Maskvą ir kitą dieną po pietų pasieks Vilnių. Iš viso lietuviai turistai viešės Lietuvoje šešiolika dienų. Grįždami namo iš Lietuvos sustosime tris dienas Maskvoje, ir čia turėsime progos pamatyti jos žymiausias vietas bei lankyti koncertus ir teatrą.

Šios ekskursijos palydovu bus kultūrininkas ir visuomenės veikėjas Profesorius B. F. Kubilius. Jis vėl vyksta į Tarybų Lietuvą, nes jam taip patiko jos santvarka, klestėjimas kultūros, žmonių malonus draugiškumas ir gamtos žavingas grožis, ypatingai Druskininkai, tai Lietuvos rojiškas kurortas su sanatorijomis, kupinas gražiausių, maloniausių įspūdžių. Visiems turistams bus suteikta proga būti Druskininkuose septynias ar aštuonias dienas.

Lietuviai, kurie norite aplankyti Lietuvą, pamatyti jos naują gyvenimą, pažinti žmonių kasdieninį darbštumą ir sutikti savo gimines, dabar turėsite labai gerą progą, nes Prof. Kubilius rūpestingai Jums padės reikalui esant, ne tik kelionėje, bet ir Lietuvoje.

Laiko per daug nėra iki birželio mėnesio. Kurie žadate važiuoti į Lietuvą, malonėkite gauti pilnas informacijas apie kelionę nuo:

GORDON TRAVEL SERVICE

220 South Street,

Chicago, Ill., 60604. Telephone: WE. 9-6362

Jie Jums atsakys į Jūsų laiškus lietuviškai. Jei Jums bus nesuprantama apie kelionę, rašykite: Prof. B. F. Kubilius, 3827 W. Monroe St., Chicago, Ill., 60624.

LIETUVOS SPAUSDINIAI

"Liaudies Balsas" raštinėje galima gauti Tarybų Lietuvoje išleidžiamų laikraščių ir žurnalų.

Dienraštis "TIESA"

Tris kartus į savaitę išleidžiamas "Sportas"

Du kart į savaitę išleidžiamas "LIETUVOS PIONIERIUS"

Savaitraštis "LITERATŪRA IR MENAS"

Dvisavaitinis žurnalas "SVYTURYS"

Mėnesiniai žurnalai: "Tarybinė Moteris", "Mokslas ir Gyvenimas" ir "Mūsų Sodai".

Laikraščių kainos po 5 c., o žurnalų po 25 c. egzempliorius.

Priimame užsakymus ir paštu. Prisiuntus mokėstį apmokame persiuntimą. Mažesnius užsakymus galite prisiųsti ir kanadiškais pašto ženklais.

Taipgi priimame ir naujas bei atnaujintas prenumeratas virš vardintų laikraščių ir žurnalų.

Metinių prenumeratų kainos: "Tiesos" — \$5.00; "Sporto" — \$4.00; "Lietuvos Pionierius" — \$2.50; "Literatūra ir Menas" — \$2.00; "Svyturys" — \$5.00; "Mokslas ir Gyvenimas" — \$3.00; "Tarybinė Moteris" — \$2.00; "Mūsų Sodai" — \$4.00. Valstiečių laikraštis — \$2.50, Jaunimo Gretos — \$2.50, Kultūros Barai — \$3.00, Mūsų Gamta — \$4.50, Nauja Technika — \$4.00, Liaudies Ūkis — \$4.00.

Pusmetinės prenumeratos turi būti užsakytos ne vėliau kaip gegužio mėnesį, o metinės ne vėliau spalio mėnesį.

Užsakymus siųskite su Money orderiais adresu:

Liaudies Balsas, 160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada.

Tinkle Povandeninis Laivas

Įdomaus įvykio liudininkais buvo Šiaurės jūroje žvejojantį Lietuvos tralerio jūreiviai.

Šis laivas gaudė žuvį apgubiamaisiais tinklais. Jie metami į jūrą tik tada, kai žvalgai suranda didelius žuvies telkinius. Taip buvo ir šįkart. Laivo akustikas pranešė kapitonui, kad už penkių šimtų metrų aptikta daug žuvies. Kapitonas liepė užmesti tinklą. Žuvis buvo 40-50 metrų gylyje. Pasigirsta komanda:

— Lėtai pirmyn! Aplenkti dešiniu burtu.

Laivas supo telkinį. Štai jis ir tinkle, štai ir įsitempė lynas, sugirgždėjo gervė. Žvejai džiaugėsi būsimu laimikiu.

Kas čia? Ne traleris traukia tinklą, o tinklas laivą.

Akustikas išgirdo sraigtų triukšmą. Vadinasi, tinklas ap-

Galima Siųsti Pinigus į Lietuvą ir gauti daugiausia už juos.

Nereikia mokėti už persiuntimą, tiktai išpirkti JAV dolerių sertifikata. Duokit savo giminėms 4 sykius daugiau, negu jie gautų rubliais. Jūsų giminės patvirtins tą.

Tiktai JAV dolerių sertifikatai įgalins jūsų gimines nusipirkti viską, ko jie nori — maisto, drabužių ir daugelį kitų dalykų — amerikinių, Vakarų Europos ir vietinių — specialiose Vneshposyltorg dolerinėse parduotuvėse labai žemomis specialiomis dolerinėmis kainomis. Jūsų giminės patvirtins tą.

Pilna garantija. Jokio mokesčio.

Absoliučiai nereikia mokėti jokio mokesčio, nei gavėjui, kadangi išlaidas padengia Vneshposyltorg.

Siųskit dabar. Tiktai per

INTERTRADE EXPRESS CORP.

125 East 231rd Street

New York, N. Y., 10010, USA

Reikalaukit mūsų veltui duodamo katalogo.

K. Pi

(Tęsa)

Gaila, kad miškinio pobūdžio psichologiškai priij vienu ir tur pačią valandą ekrano ir žiūrėti. Tokia programą anksto pasiruoją dmesj. I ja žiūrova, noro čia jį paimti kr į kitus šaltinius zijos viktorinos rių pastaruoju pateikė Lietuv

Pernai kelių gos miestų ir jama buvo pmas: už ką jie ja? Septynia: procentai Ma: šešiasdešimt inteligentijos i penki procent ninkų atsakė: kelia gyvento: šešiasdešimt jaunuolių, ket procentai mie keturiasdešim inteligentijos jog žydrasis na žmogų ži trys ketvirtaškėlia tą tei ypatybe, jog j nių apie Tary

Estijos soc parpodė, jog i ri procentai e ziją vertina t gramą (Esti programą jei bet ir įdomia nės laidos). jos dalį Esti Matyt, kad kai kurioms koms.

Šiuo metu mažesnis auditorija

Šiuo kad nuo

bus duoc Orders" dovanos:

2101

2102

2103

2104

2104A

2105

2105B

Raš kitų dov Ukra sutinkar

Tūkstantis už ir prieš

K. Pūras, žurnale Kultūros Barai, Vilnius.

(Tąsa)

Gaila, kad mūsųose maža serijinio pobūdžio laidų, kurios psichologiškai įpratina auditoriją vienu ir tuo pačiu laiku, tą pačią valandą sėsti prie namų ekrano ir žiūrėti laidos tęsinio. Tokia programai žiūrovas iš anksto pasiruošia, sukoncentruoja dėmesį. Labai aktyvizuoja žiūrovą, norom nenorom verčia jį paimti knygą ar kreiptis į kitus šaltinius įvairios televizijos viktorinos, konkursai kurių pastaruoju metu nemaža pateikė Lietuvos televizija.

Pernai kelių Tarybų Sąjungos miestų ir kaimų gyventojams buvo pateiktas klausimas: už ką jie vertina televiziją? Septynišiasdeimt aštuoni procentai Maskvos jaunuolių, šešiasdešimt procentų kaimo inteligentijos ir keturiasdešimt penki procentai miesto darbininkų atsakė: už tai, kad ji pakelia gyventojų kultūrinį lygį. Sešiasdešimt trys procentai jaunuolių, keturiasdešimt penki procentai miesto darbininkų ir keturiasdešimt procentų kaimo inteligentijos vertina TV už tai, jog žydrasis ekranas praturtina žmogų žinių bagažu. Apie trys ketvirtadaliai apklaustųjų iškelia tą teigiamą televizijos ypatybę, jog ji suteikia daug žinių apie Tarybų šalį.

Estijos sociologų tyrinėjimai parrodė, jog šešiasdešimt keturi procentai apklaustųjų televiziją vertina už pramoginę programą (Estijoje į pramoginę programą įeina ne tik estrada, bet ir įdomiai paruoštos politinės laidos). Didžiąją auditorijos dalį Estijoje sudaro vyrai. Matyt, kad ši išvada tinka ir kai kurioms kitoms respublikoms.

Šiuo metu su didesėmis ar mažesėmis išlygomis žiūrovų auditoriją galima skirstyti į

dvi kategorijas. Viena jų iš televizijos, kaip ir aplamai iš meno, reikalauja apmąstymų, intelektualinių stimulų. Kita — ir kol kas, be abejo, gausesnė — vengia visko, kas ją versta mąstyti; ji laukia daugiau pramoginės programos, populiarių pažintinių laidų. Mūsų TV labiau patenkina pastarąją auditoriją. Užtat didžiausią žiūrovų skaičių, Leningrado sociologų duomenimis, — devyniasdešimt procentų surenka "Ziburėlis". TV darbuotojams neretai tenka išgirsti intelektualų priekaištų už neįdomias, neprofesionaliai paruoštas laidas. Kai kas iš jų teigia, jog TV jau pačia savo technikos prīgimtimi niveluoja meną. Daugeliu atvejų jie teisūs. Sakysim kartais gradu žiūrėti į operos ariją atliekantį solistą, kuris studijoje, nesant simfoninio orkestro arba dar dėl kitų priežasčių, priverstas sinchronizuoti, tai yra tik žiopčioti lūpomis (o jei dar nepataiko!), tuo tarpu balsas transliuojamas iš magnetofono juostos. Ar tai menas? Greičiau jo surogatas. Arba teatras. Jis savo prigimtimi jaudina žiūrovą tik teatro salėje. Teatro aktoriaus vaidyba, šviesų efektai, mizanscenos prasingumas TV ekrane, anot G. Tovstonogovo, gali nuskembėti kaip meno priešginybė. Žodžiu, kiekvienas menas (drama, opera, baletas, kino filmas), mechanškai, nepadarius naujo TV varianto, pernešti į TV, nukentčia, kadangi pažėdžiami jo prigimties dėsniai. Todėl persasi išvada, jog meno srityje TV ateityje, gal būt, teks daugiau gido ir komivoježerio, negu meno pateikėjo vaidmuo. Tai, žinoma, neliečia meno, kuris kuriamas specialiai televizijoje, nors čia vėl prisimenama Ž. Vilaro žodžiai.

Ilgą laiką mūsų šalyje buvo didinama programų apimtis, buvo einama į platumas, o ne į gilumas. Tai negalėjo neatsiliepti laidų idėjiniam-meniniam lygiui. Dabar šie trūkumai iš esmės taisomi, žymiai išplečiant materialinę techninę bazę, didinant lėšas, stiprinant studijas kadrų. Šiuo metu į rikiuotę Maskvoje stoji vienas iš galingiausių pasaulyje Ostankino telecentras, mūsų šalies gyventojai reguliariai pradeda žiūrėti spalvotos televizijos laidas.

O vis dėlto ir mūsų sociologai kelia klausimus: ar ši galinga masifikacijos priemonė neunifikuos žmonių, ar TV įtaškoje nesuvienodės žmonių mąstymo būdas, drabužis, šukuosėna, butas? Norint atsakyti į šiuos klausimus, teigia sociolo-

gas P. Gurevičius, reikia išstudijuoti namų ekrano paradoksus, išskiriant iš visų tuos, kurie yra neatsiejama rūsiais įsišaknyje visuomenės dvasinio pasaulio dialektikoje.

Kokios gi išvados? Ką duoda, ką atima, kaip veikia dvigubas amžiaus žmogų jo paties išrastas technikos stebuklas? Šiandien dar per anksti spręsti. Galutinės išvados sociologai, medikai, psichologai padarys, tur būt, po penkiolikos-dvidešimt metų, kai TV amžiuje jau bus subrendusios ir išaugusios kelios žmonių kartos.

Aišku viena, jog žydrasis ekranas mūsų šalyje — civilizacijos ir kultūros fakelas, kažkur tarp durų ir spintos prakirstas langas į pasaulį, praturtinąs dvasinį žmonių gyvenimą.

Kas tai Yra Meteoritai

V. VASILJEVAS
Lietuvos Meteoritų Komisijos Narys

Tamsiomis, tačiau giedromis rudens bei žiemos naktimis daug kam yra tekę matyti taip vadinamas "krentančias žvaigždes". Iš tikrųjų tai krenta ne žvaigždės, bet meteoritai — smulkutės, kietos medžiagos dalelės, sveriančios vos kelis miligramus. Iš kosminės erdvės patekusios į Žemę supančios atmosferos sluoksnius, jos sudega. Šį reiškinį mes paprastai ir stebime.

Krenta iš dangaus ir stambūs kūnai, sveriantieji po kelis kilogramus ar net tonas. Patekę į Žemės traukos lauką, šie kosminiai kūnai nespėja visškai sudegti ir nukrenta ant žemės kietų, iš dalies apdegusių kūnų - meteoritų pavidalu. Jų kelias atmosferoje trumpas — vos keletą sekundžių.

Tokiais momentais galima matyti dangumi praskrendantį ugnies kamuolį-bolidą, sklaidžiantį ryškia, mirgančią melsvai baltą, gelsvą, arba rausvą šviesą. Tankūs atmosferos sluoksniai sulėtina krentančio meteorito kosminį greitį ir netoli nuo žemės, maždaug — 5-25 kilometrų aukštyje, jo ugnies "kepurė" išsisklaido ir bolidas užgesta. Nespėjusi sudegti kietojo kosminio kūno dalis nukrenta.

Jeigu meteorito masė didelė, tai jis subyra į daugybę smulkesnių gabalų. Stambios skelvelros giliai įsminga į dirvožemį ir ilgesniam laikui (o dažnai ir ant visados) palaiddoja save puriame grunte. Tokiu būdu žymi meteoritų dalis iki šiol yra po mūsų kojomis.

Didžiulis skaičius

Kiek gi meteoritų nukrenta ant žemės paviršiaus per metus? Mokslininkai teigia, jog maždaug 300,000. Tačiau dauguma meteoritų nukrenta į jūras ar vandenynus, negyvenamas dykumas, kalnuotus bei miškingus rajonus ir kitas sun-

metė (15 tonų), Grenlandijos Cape York (33 t.) ir meteoritai Goba (apie 60 tonų) atrastais 1920 metais Afrikoje.

kritę keturi akmeniniai meteoritai. Tai Juodžių, Naujojo Projekto, Androniško ir Žemaitkiemio meteoritai.

Iš kur gi nukrenta meteoritai? Nustatyta, jog meteoritai yra Saulės sistemos kūnai ir koncentruojasi tarp Marso ir Jupiterio planetų taip vadinamo asteroidinio "žiedo" pavidalu. Jo dalelės meteoritų bei kosminių dulkių pavidalu kartais ir pasiekia Žemę.

KAMBODIJOS CMARKIAI VEIKIA PARTIZANAI

PHOM PENH. — Princas Norodom Sihanouk valdžia palaikys prie JAV politikos, pradėjo smarkiai veikti partizanai. Partizanai daro puolimus Battambad, Kompong, Speu ir Kampot provincijose.

Sihanoukas guodžiasi, kad kur susijungia su Laosu liaudiesiais ir Pietinio Vietnamo partizanais.

BRAZAVILLE, Kongas. — Iš 32 Afrikos šalių sudaryta Afrikos sporto taryba vienbalsiai nutarė nedalyvauti sporto Olimpiadoje Meksikoje.

Boikotas skelbiamas todėl, kad Pietų Afrikos valdžia išskiria negrus sportininkus.

NEW DELHI. — Tarptautinė Kontrolės Komisija nesurado jokių vietkongų bazių Kambodijoje, pareiškė Indijos premjerė Indira Gandhi.

WASHINGTON. — Pentagono viršininkai sudarė planą mobilizuoti tarp 40,000 - 50,000 Nacionalės Sargybos ir marinių korpuso rezervistų. Taigi nori įsakyti 130,000 rezervistų, kad būtų pasiruošę.

kiek prieinamas vietoves. Daug meteoritų lieka įsirausę į žemę, dalis pas privačius asmenis. Ir tik 4-6 meteoritai per metus patenka į mokslininkų rankas.

Meteoritų esame trijų klasių: akmeninių, geležinių ir tarpinių, t. y. akmeninių-geležinių. Svoris jų svyruoja nuo kelių gramų iki kelių dešimčių tonų. Šiuo metu visame pasaulyje yra žinoma daugiau kaip 30 meteoritų, kurių svoris viršija vieną toną, jų tarpe apie 10 meteoritų, sveriančių po 10 ir net 60 tonų. Visi jie geležiniai. Stambiausiais ir unikaliausiais

Lietuvoje meteoritai

Lietuvos teritorijoje yra nugeležinių meteoritų atstovais yra — Amerikos meteoritas Vila-

Lietuviai, kurie atostogoms ar kitais reikalais atvažiuojate į Miami, Fla., neužmirškite atsilankyti į Lietuvos Socialį Klubą. Čia kiekvieną sekmadienį 1 val. dieną yra duodami geri pietūs už žemą kainą. Po pietų, šokiai, susitikimai ir svečiavimasis.

Kuriems reikalingos informacijos gavimui kambarių vietiniai klubo nariai patars jums kaip ir kur juos gauti. Kviečia į svečius visus lietuvius.

Lietuvių Socialis Klubas
2610 Northwest 119th Street
Miami, Fla. 33167
Telefonas: 688-4161

Europiška Muzika
Dėl vestuvių, šokių, banketų ir kt.
22 metų patyrimo muzikantai
Prieinama kaina
Tel. Henrick — 534-2709, Toronto

Šiuomi norime informuoti mūsų klientus lietuvius, kad nuo vasario 15 iki balandžio 39, 1968 metų,

bus duodama 10 procentų nuolaida ant visų "Podarok Orders" dėl automobilių, siunčiamų kanadiečių kaip dovanos savo giminėms Tarybų Sąjungoje

Nupigintos kainos yra sekančios:

2101	"Volga - Gaz 21R"	\$2,566.23
2102	"Volga - Gaz 21US"	2,770.73
2103	"Moskvitch - 408"	1,908.94
2104	"Moskvitch 408E"	2,111.23
2104A	"Moskvitch 408E"	2,130.81
2105	"Zaporozhets" ZAZ - 965A	1,039.00
2105B	"Zaporozhets" ZAZ 966B	1,246.99

Rašykite dėl veltui duodamo "Podarok" katalogo dėl kitų dovaninių dalykų.

Ukrainska Knyha rezervuoja teisę pakeisti šias kainas sutinkamai su tarptautine Kanados dolerio verte.

UKRAINSKA KNYHA

962 Bloor St. West, Toronto, Ont.

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS
LEIDZIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos kaina:
Kanadoj ir visur kitur \$5.00 metams; pusmečiui \$2.50.

LIAUDIES BALSAS
160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada
Telefonas: EMpire 6-4358

JIE TAI PADARĖ NENORĖDAMI

Vyriausybė pranešė, kad tuoj bus panaikintas rinkimas taip vadinamų "surtaksų", kurių buvo imama 5 procentai. Parlamentas atmetė vyriausybės bilių, tad tokių virštaksių rinkimas būtų nelegalus. Sakoma, kad išrinktieji bus gražinti, kai bus mokami taksai už šiuos metus. Tokiu būdu, vyriausybės pastangos išrinkti iš žmonių kelių šimtų milijonų dolerių virštaksių sužlugo. Bet tai atsitiko tam tikroms aplinkybėms susidėjus.

Kaip žinia, to biliaus svarstymas per du sykius praėjo be didelės opozicijos, ypač iš konservatų pusės. Kiek daugiau priešinosi nauji demokratų ir kreditistai. Tik kai bilius buvo svarstomas trečią kartą, konservatai apsižiūrėjo, kad jie gali nuversti vyriausybę, nes liberalai buvo išlakstę, pats premjeras buvo Jamaikoj atostogų. Jie, tokiu būdu, ir balsavo sykiu su naujais demokratais ir kreditistais. Taip tai jie, kad ir nenorėdami, sužlugdė virštaksių bilių.

Reikia pasakyti, kad neišėjo ir konservatams taip, kaip jie norėjo. Vyriausybė, dėka kreditistų, išsilaikė. Tiesa, neilgam, rinkimai turės būti dar šiais metais, o jei ne šiais, tai būtinai kitais. Bet konservatai tikėjosi dabar. Kita, vyriausybei pinigų reikia. Ji turės surasti kur kitur. Gali kliūti tiems, kurių konservatai nelieš. Ir jiems veikiausiai nebus talkininkų, jeigu vyriausybė pasiūlys aptaksuoti turtingesnius. Tada nauji demokratų neis iš vien su konservatais.

Kad ir nenorom, vistiek konservatai atliko gerą darbą, prisidėdami prie virštaksių biliaus sumušimo. Darbo žmonės ir taip neša baisią taksų naštą. Korporacijų pelnai auga ir auga. Kodėl nepadidinti jų taksų? Galėtų uždėti taip vadinamus "capital gain" taksus. Vertelgoms kartais viena diena pašoksta šimtu tūkstančių dolerių, bet tai neskaitoma pajamomis, nereikia už tai mokėti taksus.

PROBLEMAS ŠERDIS

Spaudoje pasirodė žinios, kaip angliškai kalbantieji atsineša linkui francūzų namie. Kad angliškai kalbantieji turi mokyklų ir universitetų Kvebeko provincijoje, tai gerai. Bet kai francūzai nori to paties Ontarijoj, tai jau skandalas.

Kapuskasinge ir kitoj vietoj, kaip pasirodo, daugumą gyventojų sudaro francūziškai kalbantieji. Išsina, kad tenai turėtų būti francūziškų mokyklų. Bet nėra. Mažai kreipiama į francūzų kalbą ir esamos angliškose mokyklose. O dabar, kaip premjeras Roberts užtikrino, kad francūzai turės lygias teises Ontarijoj, tų vietų angliškai kalbantieji bauginasi, kad reiks turėti francūziškas mokyklas.

Nežinia kas pasidarytų, jeigu Kvebekas pasakytų, kad čia francūziška provincija ir visos mokyklos ir universitetai turi būti tik francūziški. Angliškai kalbantieji pakeltų baisų triukšmą.

JAU AIŠKU

Dabar jau aišku, kad ne Šiaurės Vietnamas nenori derybų, o Jungtinių Amerikos Valstijų administracija.

Buvo daug kartų per kitus žmones, įskaitant ir U Thant, pranešta, kad Šiaurės Vietnamas tarsis, jeigu bus sulaukytas karas prieš Šiaurės Vietnamą. Šiomis dienomis Hanojaus radijas pakartojo tą patį. Nėbėra jokios abejonės, kas nenori derybų.

JAV administracija anksčiau manė, kad ji lengvai laimi karą, tad visai išsisukinėjo. Dabar, padėčiai Pietų Vietname labai pablogėjus, ji nenori tartis, nes jos pozicija gerokai susilpnėjus.

Vietoj derybų, ji siunčia daugiau kariuomenės į Vietnamą, didina bombardavimus. Visa kaltė už karo tęsimą pučia ant JAV.

Vilnius. Naujajame Žirmūnų rajone.

Tinkamai Apibūcina Saviškius

Tūlas Paulius Žičkus smetonuotoje Klivlando "Dirvoje" (Nr. 6) paskelbė ilgą straipsnį po antrašte "Dvasinis sužlugimas".

Matomai, apie saviškius jis gerai nusimano ir sekamai apibūdina:

"Spaudoje, o ypatinai kalbose esame dideli patriotai, šviesiomės kartais ir guldome galvas už Lietuvą. Abejojantį ar nesutinkantį su mūsų mintimis galime paskandinti šaukšte. Juk palikome tėvynę ne iš baimės ar ieškodami laimės kitur, bet tam, kad pabėgti ir būdami laisvi bei turėdami laisvas veikimo sąlygas, kovotume dėl jos nepriklausomybės atstatymo. Bent savo kalbose ir raštuose tai akcentuojame. Tokioje dvasioje gyvenome DP stovyklose, tokias kalbas kalbėjome savo draugams, tokioje dvasioje auginome savo priaugančią kartą".

O kaip dabar klostosi Lietuvos "laisvinimo reikalas"? Pacituosim to "reikalo žinovą":

"Dienos bėgo, o mūsų naujųjų ateivių ekonominis gyvenimas stiprėjo ir atrodo, kad su daugiau pinigų dar didesnius darbus nuveiksime. Deja, dienos bėgant ir pinigams daugėjant, rečiau pradėjom lankyti bažnyčias, susirinkimus ir minėjimus. Lietuviškam laikraščiui ir knygai jau daug durų užsidarė.

"Lietuvos nepriklausomybės šventė dar nėra visai pamirštama, bet... Jau sunkiai sudaromas komitetas Lietuvos nepriklausomybės penkiasdešimtmėčiui paminėti, o dar sunkiau surandamas tam komitetui pirmininkas".

Taip apibūdinęs "naujuosius ateivius" (Dipukus), p. Žičkus bent prabėgom užkliudo ir "senuosius lietuvius ateivius", matyti, darydamas palyginimą:

"Mūsų senieji ateiviai, senoji karta, nors dauguma jų buvo bemoksliai, neišsilavinę, bet jie

turėjo didelį dvasinį turta — meilę Lietuvai, savo lietuvių kalbai, pačiam lietuviui. Turėdami tą didelį dvasinį turta, jie statė lietuviškas bažnyčias, kovojo su lenkų kunigais ir jų kalba, statė lietuviškas mokyklas, klubus, steigė lietuviškus laikraščius ir knygų leidyklas, lietuviškas draugijas".

Ir pagaliau, graudingai užbaigia ilgą straipsnį apie "Dvasinį sužlugimą" visų "veiksnių" fronte:

"Dirbti nenorim, kritikuojam, o jeigu tu mūsų neklausai, mums nesvarbi ir nepriklausomybės šventė. Argi tai nėra dvasinis ir tautinis bankrotas?"

Pasako ir kodėl "naujieji ateiviai nenori dirbti", būtent:

"Mes buvome išaugę ir išsimokslinę jau laisvoji Lietuvoj. Didesnioji dalis buvome su universitetų diplomais ar nors aukštesniųjų mokyklų atestatais".

Gi mes, senieji ateiviai gerai prisimename kas smetonuotoje "nepriklausomoje Lietuvoje" turėjo progą įsigyti universiteto diplomą ar aukštesnės mokyklos atestatą? Dvarininkų, valdininkų ir stambiųjų komerciantų sūneliai!

(Vilnis)

BUDAPEST. — Šešiasdešimt šešių komunistinių partijų atstovai vienbalsiai pasmerkė amerikiečių karą Vietname ir pasisakė už pagalbą vietnamiečiams.

TORONTO. — Hollinger Consolidated Gold Mines Ltd. praneša, kad kompanija uždarys aukso kasyklą Timminse.

NEW YORK. — Grupė JAV fizikų (mokslininkų) kaltina JAV valdžią vedime pasaulio prie trečio pasaulinio karo bedugnės.

KRONIKA

Ką Valgėm, Ką Gėrėm

Valgymas — nepataisoma žmonijos yda. Tai senas posakis. Juo suabejoti, paragavę šiais metais sukurtos dešros "Vilnelės ruletas" arba "Kumpio su citrina". Skanios ir kitos senaisiais metais pradėtos gaminti lietuviškos dešros pagal naują receptūrą. Šešiolika naujų pavadinimų.

Karšta buvo praėjusi vasara. Ir bene labiausiai tai jautė alaus pramonės darbuotojai.

Apytikriai imant, kiekvienas Lietuvos gyventojas per metus išgėrė po 24 litrus alaus. O kur limonadas ir mineralinis vanduo? Beje, mineralinio vandens nė vienais metais nebuvo tiek išgerta — apie 7 milijonus butelių.

Vokiškai apie V. Jurkūną

Rytinės Vokietijos žurnalas "Bildende Kunst" (Dailė) pirmajame šių metų numeryje su pažindino savo skaitytojus su lietuvių grafiku Vytautu Jurkūnu.

Straipsnyje apžvelgiamas dailininko kūrybos kelias, pasakojama apie reikšmingiausias jo darbus knygų iliustracijos srityje. Pabrėžiamas V. Jurkūno piešinių ekspresyvumas, liaudiška tematika.

Žurnale nemaža V. Jurkūno grafikos pavyzdžių.

"Septynetas Jaunųjų"

Taip prieš devynerius metus pavadino savo džiaz-orkestrą Belgrado studentai, pradėję okncertuoti viename Jugoslavijos sostinės jaunimo klube. Studentų džiazas greit išpopuliarėjo.

Didelis pasisekimas lydėjo "Septynetą jaunųjų" ir gastroliuojant Sirijoje, Šveicarijoje, Vakarų Vokietijoje, Austrijoje, Švedijoje.

Lietuvoje jugoslavų džiazas pasirodė pirmą kartą. Nors "Septynetas jaunųjų" dabar beveik dešimčia metų vyresnis, jie tebedžiugina žiūrovus savo temperamentu, atlikimo maniera.

Perka Vokiškus Kilimus

Lietuvos gyventojai pamėgo Vokietijos Demokratinės Respublikos kilimus. Tad prekyba tęsiasi. Vilniuje vyko Vokietijos Demokratinės Respublikos firmos "Virateks" gaminių apžiūra. Pateikta apie 2,000 kilimų, staltiesių, antklodžių pavyzdžių. Ekspoziciją aplankė Estijos, Latvijos, Lietuvos ir kitų kaimyninių respublikų prekybos atstovai.

Ta pačia proga atvykė "Virateks" firmos vadovas K. Štombachas, VDR prekybos atstovybės Maskvoje bendradarbis F. Kraufas, įmonių komerciniai direktoriai susipažinę su Lentvario kilimų fabriku.

Pas

Lietuvos ra pesimist ir Galijoto Užmiršta das nugalėj menėliu. Šiais laik riauja akm

Beje, Lie vydai" nebe ko laikrašt keliamas iš gą.

O vyrai į ją Lietuvoj visus lietu prisijau Tų žmo realybė, ji ka blaiviai

Mūsų li išsilaikė. pagalba ir neberinks yra sakor šiaudas di

Dabar reikalus su derį išsirin ti tokiu r patogiausi O prem, į pensiją r to".

Vyriaus tautinio f lijony dol sutvirtini Reiškis ra pavojū E. Kie tiek dolen Tai nek

Vis da nių pasir ja jaunir Dauge atrinėse Bet ti nieko ne Biznis

Toron kuriame las kalti laimė", zilinės korskis.

Veika knygą, ris turį laimė bi

Bet k iškraipe siklause Dėl t diskusij

MON emė 12. nografi kurių v 000.

Taip sumoje

Pastabos

Lietuvos Pajūrio leidėjai bar pesimistus ir siūlo Dovydo ir Galijoto pavyzdį.

Užmiršta ponai, kad Dovydas nugalėjo Galijotą mažu akmenėliu.

Siais laikais niekas nebekariauja akmenėliais.

Beje, Lietuvos Pajūrio "dovydai" nebepajėgia ir to mažiuo laikraštuko išlaikyti, jis perkeliamas iš Montrealo į Chicago.

O vyrai nori ne tik dvarponiją Lietuvoje atsteigti, bet dar ir visus lietuvių apgyventus plotus prisijungti.

Tų žmonių neišbudins jokia realybė, jie, tur būt, nebemoka blaiviai galvoti.

Mūsų liberališka vyriausybė išsilaikė. Tiesa, tik kreditistų pagalba ir tik užtikrinus, kad ji neberinks virštaksių, bet, kaip yra sakoma, skęstančiam ir siaudas didelis dalykas.

Dabar liberalai galės savo reikalus susitvarkyti, naują lyderį išsirinkti ir rinkimus skelbti tokiu metu, kada jiems bus patogiau.

O premjeras Pearsonas išeis į pensiją nepraradęs "autoritetą".

Vyriausybė atsiėmė iš tarptautinio finansų fondo 450 milijonų dolerių Kanados dolerio sutvirtinimui.

Reiškia, kad doleris vis tebėra pavojus.

E. Kierans tvirtina, kad vis tiek doleris bus nuvertintas. Tai nekokios naujienos.

Vis daugiau ir daugiau daviņu pasirodo, kad LSD sužaloja jaunimo protą.

Daugelis jau atsidūrę psichiatrinėse ligoninėse.

Bet tų nuodų gamintojams nieko nesakoma.

Biznis yra biznis.

Toronte statomas veikalas, kuriame velionis W. Churchillas kaltinamas suplanavęs "nelaimę", kurioje žuvo lenkų egzilinės vyriausybės galva Sikorskis.

Veikalas parašytas pagal knygą, parašytą žmogaus, kuris turįs įrodymų, kad ta nelaimė buvo suplanuota.

Bet knygos leidėjai originalą iškraipė, visai autoriaus neat-siklausę, sušvelninę.

Dėl to, atrodo, bus nemažai diskusijų spaudoje.

J. Y.

MONTREAL. — Policija suėmė 12,000 kopijų įvairių parnografinių knygų ir žurnalų, kurių vertė bendrai siekia \$20,000.

Taipgi suėmė netikrų bonų sumoje \$250,000.

Scena iš televizijos pastatymo "Wojeck", kuris matomas ant CBL TV stoties Toronte. Tai serijinis pastatymas.

Ką Kiti Rašo

Toks jau jų piktas amatas

Lietuvos spaudoje buvo atžymėta, kad Lietuvos jaunimo grupė buvo nuvykusi pasižiūrėti į tolimą Sibirą, susipažinti su jo gamta, su žmonėmis, su pramoninėmis įmonėmis, su kultūrinėmis įstaigomis.

Kas čia, atrodo, baisaus, kad Lietuvos jaunimas stengiasi susipažinti su Tarybų Sąjungos kraštais. Atrodo, jog reikėtų jaunuolius už tai tik pasveikinti. Reikėtų pasveikinti ir Lietuvos vadovybę, kad sudaro sąlygas jauniems žmonėms pavažinėti, praplėsti savo akvą.

Bet ne taip mano lietuvių tautos atplaišos už Lietuvos ribų. Jiems ir tas baisu. Viena jų laikraštįje giedama: "Atrodo, kad ne be pagrindo plinta gandai, kad sovietai turi išdirbę eksterminacinį planą lietuviams, latviams ir estams perkeldinti į tolimą Sibirą, o jų tėvynes kolonizuoti rusais". Ir tu žmogus sugalvok tokį prasimanymą, tokį šmeižtą!

Pagal šitą "filosofiją", Lietuvos žmonės, ypač jaunimas, turėtų iš Lietuvos nė kojos neišiešti.

Žinoma, pagal šitą nesveiką samprotą, taip pat reikėtų traktuoti ir tuos Amerikos žmones, kurie taip dažnai iš New Yorko nuvažiuoja į Floridą, o dar blogiau — į tolimą Kaliforniją. Čia irgi gal yra baisus planas jų vietas kolonizuoti Alaskos ekimosais!

Tačiau, jeigu Lietuvos jaunimas "veiksnių" klausytų ir sėdėtų namie, tai jie triūbytų, kad jaunuoliai niekur neišleijo

džiami, arba neturi išteklių net po Tarybų Sąjungą pavažinėti. Vėl tie rusai gautų į kailį!

— Laisvė

Maišosi protas?

Prašau, klausykite: "Komunistų Lietuvoje nėra, nes jie visi Amerikos kontinente".

Kas tokį išradimą išrado? Ogi kanadietis Jonas Kardelis. Kas gi kitas galėtų šitaip kvailai nusifilosofuoti.

— A. Bimba

"Gyvą palaidojo"

Marijonų organe tūlas Vyt. Vyšniauskas bėdavoja:

"Neseniai įvykusiame Š. Amerikos Lietuvių Sporto sąjungos suvažiavime Toronte grupė neatsakingų asmenų palaidojo mūsų sporto s-gą. Tiems laidotojams ir skiriamas yra šis žodis".

Na, ir kaip ten įvyko? Ogi nei daugiau, nei mažiau, "laisvinimo veiksmų" pasispardymas prieš JAV ir Kanados sportininkų išvyką Tarybų Lietuvoje praėjusią vasarą.

Naujieniniai ir drauginiai "veiksniai" suvažiavime davė įnešimą vykusius Lietuvos sportininkus nubausti. Nepavyko. Jų įnešimas daugiau negu dviem trečdaliais balsų atmetas.

Taigi, Amerikos lietuvių sportininkų sąjunga nepalaidota, nors nežymi dalis užkietėjusių Lietuvos prieš jų norėtų užgiedoti "requiescat in pace".

Vyt. Vyšniauskas, žadėjęs "laidotojams tarti žodį", išleis visą kibirą tulžies ant spor-

tininkų. Ir gyvus palaidojo!

O mums teko kalbėtis su grįžusiais iš išvykos Lietuvos sportininkais. Jie ne tik nesiruošia mirti, bet planuoja daugiau tokių išvykų. Ir, jei tik mūsų valdžia leis, kvies pas save Lietuvos sportininkus.

Vilnis

Ar reikėjo priminti?

Lietuvą "laisvinant" anądien čekiečiams "veiksniams graudingą pamokslą pasakė Illinois valstijos kongresmanas Roman Pučinskis.

"Visi, kurie nori laisvos Lietuvos, turi remti karą Vietname ir prezidentą Johnsoną".

Bereikalingai sielojasi johnsoninis demokratas kongresmanas. Ir be raginimo "veiksniai" remia karą Vietname. Ir kodėl ne? Jie juk jau nebe militarinio amžiaus. Kariauti nereikės.

Pučinskis nepasakė, ar Lietuvos "išlaisvinimo" mūsų "veiksniai" turės laukti, kol Johnsonas laimės karą Vietname.

O jei karas Vietname baigtųsi derybomis? Ir taip turės baigtis — anksčiau ar vėliau.

Taigi, mažai vilčių suteiks "veiksniams" kongresmano Pučinskio patiesijimas, jog norėdami "išlaisvinti Lietuvą remkite karą Vietname".

Zemaitiškai šnekant, Pučinskis pasirodė didelis bloferis.

Bet "veiksniams" jo blofas patiko, nes ir jie tokių pat plunksnų paukštukai.

— L. Jonikas

TRUMPAI

Amerikiečiai išrado tvirtesnes šarines dujas, kurias naudosią riaušiniams malšinti, ypač negrams.

Namų kainos Toronte taip iškilo, kad dabar vidutiniškas namas kainuoja \$30,000.

R. Brandlay, namų direktorius, sako, kad ateityje tik 5 procentai žmonių galės įsigyti nuosavus namus.

Jau ketvirta lietuvaite iš Kanados tapo jūdžių žvaigždė. Tai Joana Šimkus iš Halifokso, augusi Montreale.

Dvi Kanados moterys eina ambasadorių pareigas. Tai Pamela Ann McDaugall, kuri eina ambasadoriaus pareigas Lenkijoje, ir Mrs. Margaret Meagher, buvusi ambasadorium Austrijoje, o dabar pasiųsta į Keniją.

Sakoma, kad Kanadoje neteisėtai yra išrenkama apie \$3,000,000 bedarbių apdraudos per metus.

Surinko S. M.

SAN DIEGO. — Tyrinėjimų submarinas Deep Quest nusileido 8,310 pėdų gilumon ir padėjo JAV vėlavą apie 90 mylių į pietvakarius nuo čia.

ŠYPSENOS

Bet ji nežino

"Ar jūs žinote, ką reikia prisaika?" klausia teisėjas vyro.

"Taip, aš žinau, bet mano žmona nežino".

"Kaip tai?"

"Ji prisiekė mylėti ir klausyti, bet to nedaro".

"Kipšas" maišosi

"Pastebėjau, kad jūs nebeatinate į mano bažnyčią", teiravosi klebonas, užėjęs pas buvusią parapijonką. "Kame priežastis".

"O, labai didelė priežastis".

"Galėtum paaiškinti?"

"Jūsų bažnyčią pradėjo lankyti Morta, kuri prieš kelias savaites persiskyrė su vyru".

Būtų prastai

Klebonas labai išbarė zakrastijoną, kad jis prastai aukas renka.

"Ar tu pagalvoji, kas atsitiktų su mūsų bažnyčia, jeigu visi taip rūpintųsi, kaip tu?" išdrožė klebonas.

"Nežinau, bet man rodo, kad viešpats dievas neapleis tų".

"Aš tau nemokėsiu algos porą mėnesių, tai matysi, ar viešpats pasirūpins tavimi, ar ne? Gerai?"

Jis to nenori

Vaikas nusiskundė motinai, kad sekmadieninės mokyklos mokytoja nenorėjo paaiškinti jam, kam dievas sutvėrė tiek daug velnių.

"Mums nereikia viską žinoti, reikia tik tai tvirtai tikėti", atsakė motina.

"Bet kai aš negaliu atsakyti, tai mane vadina žioplui".

TORONTO. — Ontarijos Katalikų Vaikų Globos draugija siūnčia kūdikius į užsienį, jeigu neranda katalikų, kurie įsūnytų juos Kanadoje.

Per praėjusius 10 metų buvo surasti tėvai užsienyje dėl 400 kūdikių.

WOODSTOCK. — Šenosios Romos katalikų bažnyčios vyskupas, Frederick, BD, LLD, PhD, pasirodo nemoka nei rašyti, nei skaityti.

Appavikas su kitais teisiams už visuomenės apgaulinėjimą ir aukų rinkimą apgavingu būdu.

WASHINGTON. — Michigano gubernatorius George Romney pasitraukė iš lenktynių — nebekandidatuos į respublikonų kandidatų prezidento postui.

Spėjama, kad jis palaikys Rockefellerį.

Montrealo žinios

Kviečiame į Moters Dienos Pamėnėimą

Per eilę metų šios kolonijos lietuvės moterys apvaikščiavo Moters Dieną — Aštuntąją Kovo bendrai su kitų tautų moterimis. Toks apvaikščiojimas planuojamas ir šiais metais, kuris atsibus 9 d. kovo-March, šį šeštadienį, Ukrainų kultūros name — 6546 St. Lawrence St. (Netoli Beaubien.) Pradžią 7.30 v. v.

Bus kalbėtojos, meno kavalai, kavutė su skanėsiomis ir draugiškas pasikalbėjimas.

Šios kolonijos lietuvės moterys, ypatingai taikos organizacijos narės ir vyrai, nepatingėkite atsilankyti į šį kultūringą pobūvį kuoskaitlingiausiai.

Lauksime.

Kviečia Moterų Komitetas

Montrealiečių Kronika

Ligoniai

T. Taruškienė išvežta į Mayfair ligoninę.

V. Sapkauskas jau kelinta savaitė kai negaluoja, randasi gydytojopriežiūroj.

Linkiu ligoniams greitai pasveikti.

Atvyko ir išvyko

Vasario 19 dieną atvyko iš Tarybų Lietuvos A. Skirienės sesutė visiškam apsigyvenimui. Jos motiną taipgi gyvea Montreale.

Tą pačią dieną atvyko Anelytė Zemeckienė iš Šiaulių su svečiais pas A. ir T. Mikulius. Tai A. Mikulienės sesutės dukrelė.

Geros ir linksmos viešnagės Kanadoje.

Vasario 29 dieną Danutė Vekterytė išskrido į kelionę, kurios metu ji per tris mėnesius aplankys 15 valstybių.

Mielai Danutei laimingos kelionės, o mes su džiaugsmu lauksime sugrįžtant.

Į Floridą išvyko saulutėj pasikaitinti H. Tamašūnienė, S. Sagaitienė, V. Likienė ir Šipelis.

Geriausios jiems sekmės.

Aplankė "garnys"

Vasario 26 dieną Ida ir Eddy Matiukai (Verbylytė) susilaukė pirmagimio — sūnelio. Tėveliai labai džiaugiasi pirmuoju daigu. Taip pat ir abiejų tėvukai.

Geriausios visiems sveikatos.

Mirė

Vasario 25 dieną mirė Ona Vilkaitienė, sulaukusi 79 metų amžiaus, gimusi Anglijoje, vėliau atvykusi į Kanadą. Paliko nuliūdime sesutė Eva ir švogėris Petras Mikusiai, taip pat daug draugų, nes ji buvo labai gerai žinoma moteris, daug pasidarbavusi lietuvių klube ir Sūnų ir Dukterų Draugijoje.

Artimiesiems giliausia užuojauta, o Onutei lai būna lengvas karnelis, kur ji jau ilsisi amžinai.

M. Grikškiūnienė išvyko į Detroitą, kur mirė jos dėdė.

Užuojauta Marytei ir artimiesiems.

J-n

Klubo Valdyboj Pakaitos

MONTREAL. — D.L.K. Vytauto Neprigulmingo Klubo šerinininkų metinis susirinkimas, kuris atsibuvo vasario 25 d., nors tik metams prasidėjus ir rinkimams visai neseniai praėjus, jau buvo priverstas padaryti valdyboje pakaitas, nes vienas valdybos narys (ir gana svarbiose pareigose), dar pareigų neperėmęs jau rezignavo. Jo pareigas — knygvedžio — turėjo paimti naujai išrinktas šeris sekretorius Antanas Vaupša. Todėl šeris sekretorium koptuotas sekantis buvęs kandidatas Mykolas Gudas.

Gaila, kad žmonės laike rinkimų palaiko kandidatūrą, o išrinktus pabėga, vietoj apsigalvojus pirmiau ir, jei nenumato, kad galės eiti pareigas, atsakyti nuo kandidatūros. Tas Klubui neina į naudą abelnai, o šiuo metu ypatingai.

Bendrai paėmus, šis metinis šerinininkų susirinkimas jokių konkrečių tarimų nepravėdė, nors visi raportai rodė, kad Klubo gyvavimo pamatai, ekonominė padėtis, stovi ant silpnų kojų. Dėja, vietoj ieškoti išieities, atrodo, linkstama daugiau ieškoti kokių tai kaltininkų, kad skaldyti klubiečius, vietoj vienyti šerinininkus bendram tikslui, kad kaip išlaikyti ir sutvirtinti Klubą.

Laikas ir labai laikas visiems šerinininkams rimtai susirūpinti Klubo likimu. "Ultrapatrijotiškumas", riksmas ir kitų prakeikimas, Klubo neišgelbės. Sveikas, šaltas protas, klubiečių vieningumas ne tik tarp savęs, bet ir su visais lietuvišiais, galėtų Klubui daug padėti. To Klubas turėtų ir ieškoti. Reikia tikėtis, kaip buvo praeyty, taip bus ir dabar, sveikas protas paims viršų ir Klubas kaip gyvas, taip ir gyvuos.

Klaipėdos prekybos uoste.

Išpūdingas Vakar

MONTREAL. — Pastaruoju metu daug tautiečių iš mūsų gimtinės aplanko savo gimines Kanadoje, ypatingai jų gausu mūsų mieste.

Vėliausiai atvykusi viešnia paviešėti keletą mėnesių pas savo tetą Anelę Mikulienę, tai šiaulietė aukštojo mokslo mokytoja Aneliukė Zemeckienė (jei neteisingai pavadė parašiau, tai prašau dovanoti), kurios garbei 24 d. vasario teta suruošė sutiktuvų ir susipažinimo vakarą pas J. N. Kaušylius, jų gražioje rezidencijoje, kur dalyvavo gražus būrys tautiečių, artimų A. A. Mikulijų draugų.

Vakaras praėjo labai išpūdingai ir linksmai prie puikiai ir gausiai paruošto vaisių stalo, kurių dalis buvo viešnios atvežtų iš gimtinės. Dalyvių nuotaika buvo labai pakili ne vien nuo gausių vaisių, bet labiausiai visi buvo sužavėti labai simpatinga, linksma ir draugiška viešnia. Dalyviai negailėjo viešniai gerų komplimentų ir linkėjimų; gi viešnia savo kalboje, apart kitko, išreiškė labai didelį pasitenkinimą, kad Kanados

nominė padėtis, stovi ant silpnų kojų. Dėja, vietoj ieškoti išieities, atrodo, linkstama daugiau ieškoti kokių tai kaltininkų, kad skaldyti klubiečius, vietoj vienyti šerinininkus bendram tikslui, kad kaip išlaikyti ir sutvirtinti Klubą.

Laikas ir labai laikas visiems šerinininkams rimtai susirūpinti Klubo likimu. "Ultrapatrijotiškumas", riksmas ir kitų prakeikimas, Klubo neišgelbės. Sveikas, šaltas protas, klubiečių vieningumas ne tik tarp savęs, bet ir su visais lietuvišiais, galėtų Klubui daug padėti. To Klubas turėtų ir ieškoti. Reikia tikėtis, kaip buvo praeyty, taip bus ir dabar, sveikas protas paims viršų ir Klubas kaip gyvas, taip ir gyvuos.

J. L.

Perskaičiau ir kitą jo knygą "Parduotos vasaros". Perskaičiau jau seniai, bet neišėina iš atminties. Ir parink tu man tokius tipus, jeik į jų makaulę ir išreikš tokius padrikus žodžius. Kaip tik taip ūkininkai ir kalbėjo, nesurišdami sakinių, kartodami tuos pačius žodžius. Mums darbininkams labai aiškiai suprantami tokie veikalai, nes pergyventi ir matyti tokie dalykai.

Lietuva jau daug išauklėjo gabių ir talentingų rašytojų. Bet man geriausiai patinka Baltušio ir Vienuolio raštai. Iš pirmų eilučių supažindina tave su veikalu ir sujudina. Kito knygą perskaitai iki 200 puslapių, bet dar nežinia apie ką rašo. Tik paskui sujudina tave. Kitas neturėdamas kantrybės padeda knygą į šalį. Sako: "Neapsimoka skaityti, neįdomi".

A. S.

Kaip Jie Myli Savo Artimą

Jeruzalime, Izraelio sostinėje, civiliniai rabinai atsisakė sujungti vestuvių ryšiais Galią Ben-Gurion, buvusio Izraelio premjero David Ben-Gurion anūkę.

Priežastis? Rabinai neturi įrodymo, kad jos motina buvo žydė.

Izraelyje civilinės metriakacijos nėra, o žydų tikėjimas draudžia maišytas vedybas.

Ateinančią vasarą Londone, Anglijoje, bus Anglikonų Motinų Sąjungos suvažiavimas. Suvažiavime Kanados Moterų Sąjungos delegacijos, tur būt, nebus. Kodėl?

Johana Hallifax, sąjungos prezidentas, sako, kad kanadiečiai negali dalyvauti šiame suvažiavime, kadangi į savo narius priima ir divorsuotas motinas.

Gordon Churchill, Kanados parlamento narys, konservatas, prie konservatų valdžios buvęs prekybos ir pramonės ministras, pareiškė, kad nuo dabar jis bus neprigulmingas parlamento narys.

Konservatų partiją jis metęs todėl, kad parlamento atstovai savo kokuse nutarę nutraukti kovą prieš vyriausybę ir leisti praversti balsavimus ant premjero Pearsono pasiūlymo, kad atmetimas taksų bilias dar nereiškia išnešimą nepasitikėjimo vyriausybę.

Perskaičius Baltušio Knygą Apie Ameriką

Perskaičiau rašytojo J. Baltušio knygą apie Jungtines Amerikos Valstijas, "Tėvų ir brolių takais". Manau sau, ką jis galėtų parašyti įdomaus apie tą šalį, kurioje jis taip neilgai gyveno. Bet kai pradėjau skaityti, tai negalėjau padėti. Taip sujudino. Tai nepaprastų gabumų rašytojas.

Pas mus irgi yra lietuvių, aukšto išsilavinimo žmonių. Bet nei vienas nesuteikė mums tiek žinių apie tą šalį. Reikėjo laukti daug metų, kad atvažiuotų iš Lietuvos ir aprašytų, kaip atrodo ta šalis.

Lietuvoj mirus mano brangiam broliui
JONUI MIKUZIUI

Liūdžiu netekus brolio ir reiškiam užuojautą jo šeimai ir broliui Valiui.

Tebūna Tau lengvas kapas supiltas Lietuvos žemelėj.

Sesuo U. Doveikienė
ir mano duk. Danutė ir Adelė

Montreal, Que.

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lovų uždangalus, karpetus, chesterfieldus ir bile ką, kas tik yra jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniausių Dry Cleaning šapų Montreale. Turime naujai įrengtą moderniausia STORAGE. Greitas patarnavimas.

20 metų patyrimas garantuoja darbą.

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus

1205 CHURCH AVE. P.O. 8-6679
VERDUN, QUE.

R. HAGARI

M

— Ak, aš bijojau, kad n...
biauri, kaip vi...
ga. Bijojau, l...
mylėsi. Tada...
numirti!

— Gėdykis...
mei. — Ne jau...
kokių rauptų...
tave mylėti?

— Taip, —
— Tokia vyr...
myliu kitaip,
jeigu man at...
kas, — o, aš...
tai pagalvoju...
pradėtum ma...
žinau, ar pas...
mai tai kitai,
bet manęs...
Taip, taip, aš...
ir dar žinau,
kantos neper...
aš tau dėkin...
Kurį laiką...
na, stebėdam...
stiprybe. "T...
nejaugi vyro...
šiška ir nedė...
jau sau. — (C...
tikrųjų būty...
tos nelaiming...
dien slankioj...
no gatvėmis,
mis piktžalc...
aklos, giedra...
mis akimis? ...
nuo jos nusi...
Iš klausiu...
ti ir dėkoju...
jo atsakyti,
kad Otomė...
kusi, jei būč...
suotasis.

Netrukus...
ligos visai...
kurio laiko...
išnyko.

Dabar aš...
kalų. Tai, k...
kraujo broli...
vo išrinkti...
mane iškar...
pau vienu iš...
dų, pirmuo...
nesigailėjav...
damas Kua...
miestą gyv...
dieną naktį...
menę, ypač...
kaip buvo...
dešimt tūks...
buvo iš tie...
bas! Kalnė...
kiausio su...
mę ir vieny...
jų minios r...
tos kare s...
mis. Įvairi...
pusavy var...
sutarė, tod...
su tuo kov...
apie tai, k...
man. Be to...
arba actek...
čių, pasina...
mus išdavė...
Ispanus, i...
nuošalyje!

R. MAGARDAS

Vertė J. Stukas

Montesumos Duktė

(Tąsa)

— Ak, aš taip bijojau, taip bijojau, kad nelikčiau tokia pat biauři, kaip visi kiti, sirgę ta liga. Bijojau, kad manęs nebemylėsi. Tada jau geriau man numirti!

— Gėdykis! — prikišau Otomėi. — Nejaugi manai, kad dėl kokių raupų būčiau nustojęs tave mylėti?

— Taip, — atsakė Otomė. — Tokia vyrų meilė. Aš tave myliu kitaip, mano mielas, bet jeigu man atsitiktų toks dalykas. — o, aš drebu, vien apie tai pagalvojus! — po metų tu pradėtum manęs neapkęsti. Nežinau, ar pasikeistų tavo jausmai tai kitai, tolimai merginai, bet manęs tu neapkęstum. Taip, taip, aš tai tikrai žinau, ir dar žinau, kad tavo neapykantos nepergyvenčiau. O, kaip aš tau dėkinga!

Kurį laiką aš palikau ją viena, stebėdamasis jos meilės stiprybe. "Nejaugi tai tiesa, nejaugi vyro širdis tokia niekšiška ir nedėkinga? — galvoju sau. — O jeigu Otomė iš tikrųjų būtų tapusi tokia, kaip tos nelaimingos moterys, šiandien slankiojančios Tenočtitlano gatvėmis, aptekusios baisiomis piktžaidėmis, nuplikusios, aklos, giedravalkio aprauktomis akimis? Nejaugi aš būčiau nuo jos nusigrėžęs?"

Iš klausimą negaliu atsakyti ir dėkoju dievui, jog nereikėjo atsakyti, nes tikrai žinau, kad Otomė nebūtų manęs palikusi, jei būčiau buvęs net raupsuotasis.

Netrukus Otomė po sunkios ligos visai pasitaisė, o dar po kurio laiko raupai Tenočtitlane išnyko.

Dabar aš turėjau daug reikalų! Tai, kad mano draugas ir kraujo brolis Kuautemokas buvo išrinktas impeartoriumi, mane iškart išaukštino. Aš tapau vienu iš vyriausių karo vadų, pirmuoju jo patarėju, ir nesigailėjau jėgų, visai padėdamas Kuautemokui paruošti miestą gynybai. Darbavomės dieną naktį. Aš mokiau kariuomenę, ypač otomių būrius, — kaip buvo žadėta, atvyko dvidešimt tūkstančių jų karių. Tai buvo iš tiesų pragariškas darbas! Kalnėnai neturėjo nė menkiausio supratimo apie drausmę ir vienybę, dėl to gausingos jų minios mažai ko tebuvo vertos kare su baltaisiais žmonėmis. Įvairių genčių vadai tarpusavy varžėsi ir iš pavydo nesutarė, todėl man teko nuolat su tuo kovoti, jau nekalbant apie tai, kad jie visi pavydėjo man. Be to, daugelis sąjunginių arba actekams pavaldžių genčių, pasinaudojusios sąmyšiu, mus išdavė: arba persimetė pas ispanus, arba nusprendė likti nuošalyje ir palaukti, kaip pa-

sibaigs karas.

Nepaisant viso to, mes toliau dirbome savo darbą. Kariuomenė buvo suskirstyta į pulkus pagal europiečių pavyzdį, ir kiekvienas pulkas gavo sau stovyklą. Mes privertėme karius pratintis naudoti ginklą, dėl galimos apgulos į miestą gabenome maisto atsargas ir stengėmės kiek įmanoma sumažinti bereikalingų valgytojų skaičių. Tik vienas žmogus visame Tenočtitlane dirbo daugiau už mane, — tai imperatorius Kuautemokas, kuris neturėjo poilsio nei dieną, nei naktį. Aš net bandžiau pagaminti parako, tam reikalui panaudodamas iš Popokatepetlio kraterio atneštą sierą, bet ir to nieko neišėjo, kadangi nežinojau parako sudėties. Tačiau jis nedaug mums būtų padėjęs, nes neturėjome nei patrankų, nei arkebužų ir nemokėjome jų pasidirbti. Paraką būtume galėję išnaudoti tikrai minoms keliuose bei pylimuose ir dar, gal būt, kaip rankines granatas su dagčiu.

Taip slinko vienas mėnuo po kito. Bet pagaliau žvalgai mums pranešė, kad artėja didžiulė ispanų armija kartu su nesuskaitomais sąjungininkų būriais.

Aš norėjau išsiųsti žmoną pas jos gentį, kur ji būtų galėjusi saugiai jaustis, bet Otomė tik paniekinamai nusijuokė ir pasakė:

— Aš būsiu ten, kur būsi tu, mano mielas. Tu susidursi su mirtimi ir, gal būt, žūsi. Aš turiu būti šalia, kad galėčiau kartu numirti. Jei baltosios moterys daro kitaip, tai jų reikalas, o aš liksiu su savo myliuoju.

Tenočtitlano žlugimas

Tuoju po kalėdų Kortesas su didžiule armija įsikūrė stovyklą Mechiko slėnyje prie Teskoko miesto. Daug avantiūristų, atplaukusių iš už vandenyno, susibūrė po jo vėliavomis, be to, prisidėjo dar dešimtys tūkstančių čiabuvių.

Teskoko miestas stovi netoli bendravardžio ežero už kokių dvidešimt mylių į šiaurės rytus nuo Tenočtitlano. Jis tlaskaliečių žemėje, todėl buvo labai patogus Kortesai kaip atsparus punktas. Iš čia ir prasidėjo pats baisiausias karas, kokį tik kada regėjo žmonija. Jis truko aštuonis mėnesius, ir galop iš Tenočtitlano ir kitų klestinčių, gausiai gyvenamų miestų beliko vien pajuodę griuvėsiai. Daugumas actekų žuvo nuo kalavijo arba mirė badu, ir kaip tauta jie nustojo egzistavę.

Aš neketinu aprašinėti visų tuo karo smulkmenų, nes tada nespėčiau užbaigti šios knygos,

o man dar reikia papasakoti savo paties gyvenimą. Be to, čia ne mano reikalas, ir aš visais atžvilgiais palieku jį istorikams. Pasakysiu tik tiek, kad Korteso planas buvo toks: pirmiau vieną po kito sunaikinti visus sąjunginius ir actekams pavaldžius miestus, o jau paskui pulti Tenočtitlaną, viso slėnio karalių. Ir savo planą jis vykdė atkakliai ir ryžtingai, parodydamas tokius sugebėjimus, kokiais nuo Cezario laikų tegalėjo pasigirti nedaugelis karvedžių.

Pirmasis žlugo Istopalapano miestas. Dešimt tūkstančių jo gyventojų, vyrų, moterų bei vaikų, krito nuo kalavijo arba buvo gyvi sudeginti. Paskui atėjo eilė kitiems miestams. Kortesas juos grobė vieną po kito, kol visi atsidadė jo rankose. Dabar laisvas beliko vien Tenočtitlanas. Daugelis miestų pasidavė be mūšio, nes actekų imperija, sudaryta iš įvairių genčių, panešėjo greičiau į jėgų pėdą, negu į vientisą medį; kai ispanai, susilpninę imperatoriaus valdžią, perkirto ryšį, visos varpos pasklido kas sau. Taigi, mažėjant Kuautemoko jėgoms, didėjo Korteso galybė: mat, pasklidusias varpas jis rinko į savo krepšį. Vos kitos gentys pamatė, kad Tenočtitlanas pakliuvęs į bėdą, tuoj atgijo sena neapykanta, aikštėn iškilo slaptas pavydas bei konkurencija, ir tos gentys puolė savo valdovą, pasiryžusios jį sudraskyti taip, kaip pusiau prijaukinti vilkai puola tramdytoją, sulaužiusį savo rimbą. Tai Anauaką ir pražudė. Jei visos gentys būtų išsaugojusios vienybę, užmiršusios seną nesantaiką bei varžybas ir išvien puolusios ispanus, tai Tenočtitlanas niekada nebūtų žlugo, o Kortesas su visais savo teuliais būtų atsidadęs ant aukuro.

Šios knygos pradžioje, aš rašiau, kad blogis nelieka nenubaustas, ar blogai darytų vienas žmogus, ar visa tauta. Taip anuomet ir atsitiko. Tenočtitlanas buvo sugriautas dėl baisių aukų dievams. Biauirus paprotys aukoti žmones sukėlė genčių tarpe neapykantą. Visai neseniai actekai varėsi belaisvius iš visų užkariautų miestų, guldė juos ant Tenočtitlano altorių, žudė savo dievų garbei, o lavonus atiduodavo fanatikams žmogėdroms sudraskyti. Dabar visi tie žvėriškumai iškilo atmintyje. Dabar, kai miestų karaliaus galybė susilpnėjo, vaikai tu, kurie čia buvo aukojami, puolė Tenočtitlaną, pasiryžę nušluoti jį nuo žemės paviršiaus, o jo vaikus paguldyti ant savo altorių.

Gegužės mėnesį paskutiniai mūsų sąjungininkai, nepaisant visų jų pastangų ir narsumo, buvo sutriuškinti arba mus išdavė, ir prasidėjo miesto apgula.

Ji prasidėjo tuo pat metu iš sausumos ir iš ežero, kadangi labai išradingas Kortesas sugėbėjo Tlaskaloje pastatyti

trylika kovos brigantinų (lengvas dvi stiebis burinis laivas). Jos dalimis buvo perneštos dvidešimt lygų (senovės matas) per kalnus, sunarstytojos stovykloje ir nuleistos į vandenį kanalu, kurį keliasdešimt tūkstančių indėnų iškasė per du mėnesius. Gabenamas brigantinas saugojo ištisa armija — dvidešimt tūkstančių tlaskaliečių. Jei būtų buvusi mano valia, kalnų takuose aš būčiau juos užpuolęs. Tokios pat nuomonės laikėsi ir Kuautemokas, tačiau mūsų žinioje tuomet buvo per mažai kariuomenės, nes didelę dalį savo jėgų turėjome pasiųsti prieš Čalko miestą, kurio gyventojai gėdingai mus išdavė, nors buvo iš giminingos genties. Vis dėlto aš pasiūliau prieš tlaskaliečius vesti dvidešimt tūkstančių savo kalnėnų otomių. Karo taryboje kilo karšti ginčai, bet galų gale dauguma pasisakė prieš, bijodami stoti į mūšį su ispanais arba jų sąjungininkais taip toli nuo miesto. Tokiu būdu mes praleidome puikiausią progą, ir tai buvo viena iš daugelio priežasčių, dėl ko žlugo Tenočtitlanas, kadangi vėliau brigantinos suvaidino lemiamą vaidmenį: ispanai su jomis užkirto mums kelius, ir mes nebegalėjome atsivežti maisto, kuris lotais buvo gabenamas per ežerą. Deja, net didžiausi narsuoliai prieš badą neatsispiria! Kaip sako indėnai, badas — didelis žmogus!

Taigi actekai liko vienas prieš vieną su savo priešais, ir mūšis prasidėjo. Pirmiausia ispanai sugriovė akveduką, kuriuo į miestą tekėjo vanduo iš imperatoriaus parko šaltinių Čapultepeke, kur aš buvau nuvestas, kai pirmą kartą pakliuvau į Tenočtitlaną. Nuo tos dienos, kol baigėsi apgula, mes turėjome tenkintis sūroku, drumzlinu vandeniu iš ežero ir paskubom iškastų šulinių. Jį buvo galima gerti, tik pirmiau reikėjo išvirinti, kad išsiskirtų druska; bet tas vanduo vis tiek buvo nesveikas, šleikštus ir sukeldavo skausmingus organizmo sutrikimus bei karščiavimą.

Tą dieną, kai buvo atkirstas akvedukas, Otomei gimė mūsų pirmasis sūnus. Apgulos vargai jau buvo tokie dideli, o maistas toks menkas, kad gimdymo ji tikriausiai nebūtų ištvėrusi, jeigu būtų buvusi silpnesnė arba aš būčiau buvęs ne toks prityręs gydytojas. Vis dėlto, didelem mano džiaugsmui, Otomė pasitaisė, ir naujagimį aš pats pakrikštijau pagal krikščionių bažnyčios papročius, nors ir nesu dvasininkas. Aš jam daviau savo vardą — Tomas.

Įnirtingos kautynės nesiliovė kiauuras dienas ir ištisas savaites, permainingai vyko čia miesto prieigose, čia ežere, čia tiesiog gatvėse. Kartais ispanai su dideliais nuostoliais nusiridavo atgal, bet paskui vėl puldavo iš visų pusių. Vienąsyk mes paėmėme į nelaisvę šešias-

dešimt ispanų kareivių ir daugiau kaip tūkstantį jų sąjungininkų. Visi jie buvo paaukoti ant Uicilopočtlio altoriaus, o jų kūnai atiduoti fanatikams suplėšyti. Actekai laikėsi šio žvėriško papročio ir valgė dievams paaukotų žmonių kūnus visai ne todėl, kad to reikalavo kažkokios slaptos religinės apeigos.

Veltui aš maldavau Kuautemoką nutraukti tas baisybes.

— Dabar ne laikas rodyti gerą širdį! — piktai jis atrėžė. — Aš negaliu jų išgelbėti nuo aukuro ir negelbėčiau, jeigu net galėčiau. Temiršta tie šunys pagal mūsų šalies papročius. O tau, brole, teuli, aš patariu — neperženk ribų!

Deja, Kuautemoko širdis kiekvieną mūsų dieną vis labiau rembėjo, ir čia nėra ko stebėtis.

Kortesas sudarė baisų planą visiškai sunaikinti miestą ir, slinkdamas artyn į centrą, negailestingai jį vykdė. Vos tik ispanai užimdavo kurį nors kvartalą, tūkstančiai tlaskaliečių tuoj šokdavo deginti iš eilės visus namus kartu su žmonėmis. Dar nesibaigus apgulai, Tenočtitlanas, visų miestų karalius, buvo paverstas pajuodusių griuvėsių krūva, ir Kortesas galėjo jį tik apraudoti, tartum pranašas Izaijas:

"Į pragarą nutrenkta puikybė tavo su saldžiais balsais stygų tavo; nūn kirminai — guolis tavo ir kirminai — apklotas tavo.

Kaipgi tu puolei iš dangaus, tu Šviesnešy, kurs anksti rytą užtekėdavai, kaip sukniubai ant žemės tu, kurs žeisdavai tautas?"

Aš dalyvavau visose kautynėse, nors čia, žinoma, nėra kuo didžiulis. Šiaip ar taip, ispanai mane pažinojo, ir ne be pagrindo. Vos mane pamatė, jie pradėdavo šūkauti prakeikimus, vadindami "išdaviku", "baltuoju Kuautemoko šuniu" ir kitais vardais. Iš savo šnipų sužinojęs, kad daugelį sėkmingiausių atakų bei žygių Kuautemokas atlikdavo mano patarimu, Kortesas už mano galvą paskyrė net premiją. Aš stengiausi nekreipti į tai dėmesio, nors priešų užgauliojimais mane žeidė lyg strėlės. Kad ir kaip neapkenčiau ispanų, kad ir turėjau tarp actekų daug draugų, vis dėlto man, krikščioniui, buvo gėda kovoti kartu su stabmeldžiais, aukojusiais dievams žmones.

Nesislėpiau aš ir todėl, kad norėjau surasti de Garsiją, savo priešą. Žinojau, kad jis čia, mačiau jį keletą kartų, bet niekaip negalėjau užklupti. Jeigu aš jo ieškojau, tai jis irgi mane sekė, tik turėdamas kitokį tikslą — kad galėtų laiku pasislėpti, nes dabar de Garsija manęs bijojo, kaip ir seniau. Jis tikėjo, kad susitikimas su manim jam bus lemtingas,

(Bus daugiau)

Pranešimai

Toronto, Ont.

Kultūrinis pobūvis

Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos Toronto kuopa rengia kultūrinį pobūvį sekmdienį, kovo 17 dieną, 2 valandą po piet, Sūnų ir Dukterų Draugijos salėje, 160 Claremont St.

Prašome visus ir visas atsilankyti į šį mūsų kuopos rengimą ir įdomiai praleisti popietį. Bus įvairi programa. Bus parodyti įdomūs filmai, turėsime trumpą pranešimų dieną klausimais, taipgi pasivažiinsieme kavute.

Šis rengimas tur būt bus paskutinis susijimas šį sezoną salėje. Taigi, nepamirškite atsilankyti. Lauksime jūsų visų.

Kuopos valdyba

Torontiečių Kronika

Susitaukė po dukrelę

A. ir H. Tamašauskai susitaukė dukrelės. Motina ir dukterė "doing well".

R. ir F. Laurensai susilaukė dukrelės, o M. Vaitkienė — anūkės. Visi labai džiaugiasi nauja šeimos nare.

Geriausios sveikatos.

Rep.

Iš Toronto Lietuvių Moterų Klubo Parengimo

TORONTO. — Toronto Lietuvių Moterų Klubo parengimas praėjusį šeštadienį buvo labai puikus banketas. Torontiečiai atsilankė skaitlingai, o dar buvo ir keletas svečių, kaip tai draugai Petronia ir Maldeikienė iš farmų distrikto, draugai Antanavičiai su dukrele Betty. Taipgi dalyvavo čikagiečiai A. Piešiniai, kurie dabar vieši Toronte.

Visi buvo gražiai priimti, skaniai pavaišinti.

Kadangi praėjusią savaitę Toronte buvo gėlių paroda, tai ir mūsų parengimas neapsiejo be gėlių. Bevardė atsiuntė draugės M. Daugėlienės vardu gėlių į klubą, iš kurių draugė Daugėlienė padarė korsažus ir papuošė šeiminkes. Kadangi siuntėjos nebuvo pavardės, tai negalima asmeniškai padėkoti.

Bet draugė Daugėlienė ir visos šeiminkės yra dėkingos tai draugei už gėles.

Šiuomi parengimu rūpinosi šios draugės: M. Daugėlienė, A. Poškienė, I. Rukienė, O. Vilkienė, E. Bulzgienė, M. Kiškienė, K. Ragauskienė. Nebuvo galima apsieiti ir be vyrų talkos. Kurie prisidėjote kokių nors darbu, širdingai jums dėkojam.

Malonu buvo matyti mūsų parengime ne tik jaunosios kartos tautiečių, bet ir senesnių "jaunuolių". Čia turio mintyje tuos, kurie jau prašokę 80 metų. Tai draugai A. Morkis, Kaptainis, Alenskienė, P. Prustienė, draugės P. Morkūnienės motutė, kuri jau 83 metų amžiaus. Ji atvyko pas dukrą iš Lietuvos prieš 7 metus. Ji retai kada apleidžia lietuviškus parengimus. Malonu matyti, kad jie nepasidūda senatvei, nesėdi namie. Buvo ir daugiau "jaunuolių", kurie jau arti 80 ar prašoka, bet aš nepasizymėjau.

Beje, šiame parengime turėjome tolimą viešnią — net iš Lenkijos. Tai Mary Pawlovskai, kuri čia svečiuojasi pas savo gimines.

Visi vakarą parleido labai linksmi. Pasivalgė, užsigėrė, muzikai užgrojus, visi, kurie tik mėgo, pasišoko, o kurie nenorėjo šokti ir negalėjo, tai pasikalbėjo, pažintis atnaujino.

Visiems ačiū už atsilankymą.

A. Ylienė

Klubo Korespondentė

tualetu. Motyvai: panelės išblaško parlamento deputatų dėmesį.

★ Vienas Fidži salų gyventojas, persikėlęs gyventi į Londoną, kreipėsi į vyriausybę, kad jam pakeistų pavardę į Rop. Jo buvusi pavardė Karagotemokayataugamamiprotele.

★ Amerikiečių negrų protestantų pastorius Adams Kleitonas į plokštelę įrašė dainą, kurioje sakoma, kad naujoji trejybė Amerikoje — tai dievas tėvas, dievas sūnus ir dievas visagalis doleris.

Pajamos už parduotas plokšteles bus skirtos baudoms padengti, nes Kleitonas patrauktas teismo atsakomybėn už dievo ir valstybės įžeidimą.

★ Atrodo, kad pasauliniu žaksėjimo čempionu taps ispanas Eugenijus Mateo Frances, dirbantis viename Saragosos bare. Frances pradėjo žaksėti dar 1961 metais, spalio mėnesį, kai tramvajaus durys prispaudė jo ranką ir patį gerokai aplamdė.

★ Afrikoje neseniai aptiktas didžiausias pasaulyje medis. Tai 189 metrų aukščio baobabas.

★ Netoli Buenos Aires, Trandilyje (Argentina), mirė Napoleonas — įžymiausias pasaulyje žirgas-nykštukas. Šis arkliukas buvo 58 cm. aukščio ir 34 kilogramų svorio. Jis buvo 42 metų amžiaus (išgyvenęs 10 metų mažiau, negu jo didenybė bendravardis imperatorius). Napoleonas - nykštukas buvo 500 žirgų tėvas ir paliko iš viso daugiau kaip 2,000 anūkų. Visi jie nykštukai.

(Svyturys)

KLaidos Pataisymas

WINNIPEG, Man. — Liaudies Balse vasario 16 tilpusioj mano korespondencijoj buvo klaida. Aprašant klubo valdybos pasiskirstymą pareigomis, buvo parašyta, kad užrašų raštininku bus A. Budrys, o faktinai yra P. Lenio.

M. Vidrukas

LIETUVIS PLUMBERIS

J. Lisauskas

Įrengiam Aliejinį Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina

148 WESTMINSTER AVE. Tel. LE. 2-5191
Toronto

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT

Sviežias maistas. Geras pasirinkimas įvairių lietuviškų valgių. Turime kambarių apstojimui.
Savininkas Ch. Pampalas
Telefonas: LI. 4-6917

LAIKRODININKAS

F. Bočiulis

280 Queen St. W. (šoninės durys) — Tel. EM. 6-6100
Toronto

Taisau visokių rūšių laikrodžius ir žiedus. Pageidaujantiems paimu ir pristatau į namus. Darbas garantuotas. Skambinti: rytais nuo 9 iki 11 v.; vakarais nuo 6 iki 9 v. Taipgi per mane galite nusipirkti pigiau laikrodžius, šliūbinius žiedus ir kt.

Akių ir Akinių Specialistas

G. S. MERRITT

Optometristas — Optikas

Skaitymui akiniai \$15.00 ir daugiau
Bifocals — \$19.00 ir daugiau
(Įskaitant akių egzaminavimą)

Valandos: 9-12 ir 1-6. Treč. po piet uždaryta
Antradi. Ketvirt. ir Penkt. vakarais pagal susitarimą
1175 Dundas St. W. Tel. LE. 5-6400
Toronto, Ont.

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Suite 133

17 QUEEN ST. E. TORONTO
Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. RU. 1-2177

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių paeina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akinius.

470 College W., Toronto
Tel.: WA. 1-3924

FRAN VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
263 College Street
WA. 2-6112, WA. 2-6111
Res. — CL. 1-0651
Toronto

Tikėsit ar ne?

★ Skelbimas Švedijos laikraštyje: "Jeigu nori, apsiimame tavo vardu siųsti atvirutes iš Singapuro, Havajų salų, Rio ir kitur, nors tau nereikės pajudėti iš namų".

★ Olandijos parlamento konservatyvių senatorių grupės prašymu išsiųstas šešioms parlamento stenografams raštiškas perspėjimas, kad nuo šiol neateitų į darbą su mini sijonėliais arba kitu "iššaukiančiu"

Dėl Siuntinių į Tarybų Lietuvą

ir kitas Tarybų Sąjungos Respublikas

UKRAINSKA KNYHA

Priima persiuntimui gatavai sudarytus siuntinius tik iš naujų drabužių, medžiagos, avalynės, maisto ir kitko.

Suteikia Patogiausį ir Greičiausį Patarnavimą

Muitas ir kitos persiuntimo išlaidos apmokamos per mūsų firmą ir gavėjui nieko nebereikia primokėti.

Ukrainska Knyha centras ir skyriai randasi:

TORONTE: — 962 Bloor St. W.

WINNIPEG: — 613 Selkirk Ave.

EDMONTONE: — 10803 — 95 St.

VANKUVERYJE: — 2643 E. Hastings St.

Toronto įstaigoje turime gerą pasirinkimą įvairių medžiagų, drabužių, avalynės bei odos dėl siuntinių.

Toronto įstaiga atdara kas dieną nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmdieniais ir pirmadieniais uždaryta. Rašant mums laiškus, prašome rašyti anglų kalba.

Centrinė raštinė

Ukrainska Knyha

962 BLOOR ST. W. — TORONTO 4, ONT.

Telefonas: LE. 4-7551